

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 76.063 van 1 oktober 1998
in de zaken A. 47.398/VII-11.049
47.374/VII-11.057.**

In zake : I. de v.z.w. GREENPEACE BELGIUM,
II. 1. Jef SLEECKX,
2. François LUYTEN,
3. Jan CLAES,
4. Lief DE GROOF,
5. Jozef DAEMEN,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat J. VERSTRAETEN,
kantoor houdende te HEIST-OP-DEN-BERG,
Dorp 72 a

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door :
1. de Minister van Volksgezondheid en Leef-
milieu,
2. de Minister van Tewerkstelling en
Arbeid,
die woonplaats kiezen bij
Advocaat L. LETHE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Lambermontlaan 360.

tussenkomen de partij :

de n.v. BELGONUCLEAIRE,
die woonplaats kiest bij
Advocaat J. PUTZEYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Sint-Bernardusstraat 98.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Jef SLEECKX, François LUYTEN, Jan CLAES, Lief DE GROOF en Jozef DAEMEN op 22 juni 1992 hebben ingediend om de vernietiging te vorderen van het koninklijk besluit van 10 april 1991 waarbij de n.v. BELGONUCLEAIRE vergund wordt te Dessel een inrichting voor de vervaardiging van plutoniumhoudende splijtstofelementen te exploiteren;

Gezien het verzoekschrift dat de v.z.w. GREENPEACE BELGIUM op 23 juni 1992 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van dezelfde beslissing;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomst van 7 juli 1992;

Gelet op de beschikking van 10 juli 1992 die de tussenkomst van de n.v. BELGONUCLEAIRE toelaat;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur J. BAERT;

Gelet op de beschikking van 19 maart 1996 tot voeging van de zaken;

Gelet op de beschikking van 19 maart 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 4 mei 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 4 juni 1998;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaten J. VERSTRAETEN en F. SMEETS, die verschijnen voor de verzoekende partijen, van Advocaat T. DEBEN die, loco Advocaat L. LETHE verschijnt voor de verwerende partij,

en van Advocaat J. PUTZEYS, die verschijnt voor de tussenkomen de partij;

Gehoord het gedeeltelijk eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. De n.v. BELGONUCLEAIRE -tussenkomen de partij- baat sinds 1973 te Dessel, Europalaan 20, een zogenaamde DEMOX-installatie uit voor de vervaardiging van brandstofstaven voor de voeding van kernenergie-reactoren, de zogenaamde MOX-brandstof. Met een brief van 14 december 1987 vraagt zij de gouverneur van de provincie Antwerpen om toelating voor de uitbreiding van de bestaande klasse I-inrichting met meerdere bedrijfs-gebouwen ten einde de productiecapaciteit te verdubbelen tot ongeveer 70 ton zwaar metaal -in casu uranium en plutonium- in 1995. Deze uitbreiding vertegenwoordigt een investering van ruim 5 miljard frank.

1.2. Tijdens het openbaar onderzoek in de gemeente Dessel van 2 februari 1988 tot en met 23 februari 1988 worden geen bezwaarschriften ingediend. Op 25 februari 1988 geeft het college van burgemeester en schepenen van de gemeente een gunstig advies.

1.3. Ten behoeve van de Speciale Commissie bedoeld bij artikel 6.5. en 6.6. van het koninklijk besluit van 28 februari 1963 houdende algemeen reglement

op de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van de ioniserende stralingen stelt een lid, G. PENELLE, over de aanvraag een verslag op dat 24 mei 1989 als datum draagt. In dat verslag wordt onder meer gesteld :

"7. Onder voorbehoud van het advies van de commissie 'artikel 37' indien deze wordt geraadpleegd, wordt de Speciale Commissie uitgenodigd om een voorlopig gunstig advies te verstrekken voor de uitbreiding P1 van de fabriek P0 van BELGONUCLEAIRE. De gelijkheid van de fabriek P1 met de fabriek P0, het in rekening brengen in P1 van de lessen van de opgedane ervaring met P0, de veiligheid van de werking aangetoond door achttien jaar uitbating van P0, rechtvaardigen dit voorstel. De volgende uitbatingsvoorwaarden zouden weerhouden kunnen worden, door analogie met de uitbatingsvoorwaarden van P0 (vergunningsbesluit S.3.150 gewijzigd en aangevuld door het besluit S.3.150/C), enerzijds en met de beschikkingen van het vergunningsbesluit N0024 met betrekking tot de plutoniumlaboratoria van het SCK/CEN anderzijds. (...)"

De Speciale Commissie neemt op 20 december 1989 kennis van het "verslag PENELLE" en keurt het mits een tiental wijzigingen en aanvullingen goed. Het voorlopig advies wordt uitgebracht "onder voorbehoud van eventuele wijzigingen die nog zouden dienen te worden aangebracht op basis van het advies van de Commissie der Europese Gemeenschappen dat nog dient uitgebracht in het kader van artikel 37 van het Verdrag van Rome".

1.4. De n.v. BELGONUCLEAIRE wordt bij aangezekende brief van 16 januari 1990 op de hoogte gebracht van het "verslag PENELLE" en van de door de Speciale Commissie op 20 december 1989 aan dit verslag aangebrachte wijzigingen en aanvullingen. De n.v. BELGONUCLEAIRE laat op 24 januari 1990 weten geen opmerkingen te hebben.

1.5. Ook in de aangrenzende gemeente Mol wordt, zij het ruim twee jaar na het onderzoek in de gemeente

Dessel, een openbaar onderzoek georganiseerd van 1 juli 1990 tot 16 juli 1990. In die gemeente worden elf bezwaarschriften ingediend en geeft het college van burgemeester en schepenen op 30 juli 1990 een ongunstig advies.

Verzoekers in de zaak A. 47.374/VII-11.057 zijn allen inwoners van de gemeente Mol.

1.6. De bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen brengt in zitting van 13 september 1990 een gunstig advies uit "mits de voorwaarden die zullen voorgesteld worden door de speciale commissie". In het advies wordt verder gesteld : "Kopie van dit besluit zal overgemaakt worden aan de speciale commissie voor verdere behandeling".

Uit het administratief dossier blijkt echter niet dat de Speciale Commissie zich na 20 december 1989 nog over het dossier gebogen heeft.

1.7. Het advies van de Euratom-commissie (eigenlijk de Commissie van de Europese Gemeenschappen) wordt op 23 november 1990 uitgebracht.

1.8. De dienst voor Technische Veiligheid van de Kerncentrales stelt op 4 januari 1991 een verslag op over de vergunningsaanvraag van de n.v. BELGONUCLEAIRE waarin wordt vastgesteld dat de formulering van het advies van de Commissie van de Europese Gemeenschappen geen aanleiding geeft "tot enigerlei wijziging van het vroeger door de Speciale Commissie uitgebracht voorlopig advies. Dit advies mag dus als definitief worden beschouwd".

1.9. Bij koninklijk besluit van 10 april 1991 wordt de vergunning zonder tijdsbeperking verleend;

2. De afstand van Jozef DAEMEN.

Overwegende dat met een brief van 21 oktober 1992 Jozef DAEMEN, vijfde verzoeker in de zaak A. 47.374/VII-11.057 de Raad van State mededeelt dat hij afstand doet van zijn beroep; dat geen gegeven zich tegen de toewijzing van deze afstand verzet; dat de afstand kan worden toegewezen;

3. Ontvankelijkheid van de beroepen in de zaak A. 47.374/VII-11.057.

3.1.1. Overwegende dat de verwerende en de tussenkomende partij opwerpen dat op het verzoekschrift slechts voor 4000 frank zegels werden geplakt zodat het beroep ingesteld door tweede, derde, vierde en vijfde verzoeker als onontvankelijk moet worden verworpen;

3.1.2. Overwegende dat op het verzoekschrift inderdaad slechts voor 4000 frank fiscale zegels waren aangebracht; dat met een brief van 22 september 1992 de griffie van de Raad van State aan de raadsman van verzoekers het volgende heeft laten weten : "indien het uw bedoeling is het verzoekschrift op naam van de vijf verzoekende partijen ter rol te stellen, dient U aan de griffie een los blad te zenden waarop fiscale zegels ter waarde van 16.000 frank aangebracht zijn"; dat op 29 september 1992 de ontbrekende zegels aan de griffie van de Raad van State werden toegestuurd; dat aangezien onverwijld aan het verzoek van de Raad van State om de ontbrekende zegels toe te zenden gevolg werd gegeven, de exceptie niet kan worden aangenomen;

3.2.1. Overwegende dat zowel de verwerende als de tussenkomende partij aanvoeren dat het beroep te laat is ingesteld; dat zij betogen dat verzoeker Jef SLEECKX, gelet op zijn politieke mandaten als gemeenteraadslid in

Mol, als volksvertegenwoordiger en als lid van de Vlaamse Raad alsook zijn partijgenoot François LUYTEN, burgemeester van Mol, zeker meer dan zestig dagen vóór het indienen van het beroep kennis hadden van de vergunning en van het bestaan van het bestreden koninklijk besluit van 10 april 1991; dat zij ook verwijzen naar de nauwe banden die deze verzoekers hebben met de andere verzoekers alsook met de v.z.w. GREENPEACE; dat zij ter staving van hun betoog wijzen op volgende elementen :

- het was sinds lang bekend dat de n.v. BELGONUCLEAIRE een vergunningsaanvraag had ingediend. Desbetreffend had een onderzoek de commodo et incommodo plaats. Verwezen wordt ook onder meer naar de Gazet van Antwerpen van 18 juli 1990 en De Morgen, van 21 april 1992, alsmede naar de parlementaire vraag gesteld door de Heer GEYSELS op 24 juli 1990;
- Het advies van de EG-commissie werd in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen van 4 december 1990 bekendgemaakt; daaruit kon worden afgeleid dat een beslissing op relatief korte termijn zou worden genomen;
- het verlenen van de vergunning werd via de ondernemingsraad van 23 april 1991 ter kennis gebracht van het personeel van het bedrijf, waarop ook een gemeenteraadslid van Mol, namelijk René GEYEN, lid van de ondernemingsraad, aanwezig was; deze bekendmaking geschiedde ook ad valvas alsmede door middel van het personeelsblad van november 1991;
- verzoeker Jef SLEECKX heeft op 22 april 1992 in het parlement geïnterpelleerd over de vergunning;
- verzoekers François LUYTEN en Jef SLEECKX zijn op vraag van de v.z.w. GREENPEACE in deze zaak opgetreden; de v.z.w. GREENPEACE was reeds op 17 april 1992 -of zelfs vroeger- op de hoogte van de bestreden vergunning, zoals kan worden afgeleid uit de door de v.z.w. GREENPEACE opgestelde brochure ter gelegenheid van haar campagne gevoerd vanaf

17 april 1992 rond de nucleaire activiteiten in de Kempen;

3.2.2. Overwegende dat verzoekers daartegen inbrengen dat de beweringen van de verwerende en de tussenkomende partij louter zijn gesteund op veronderstellingen, die nergens worden gestaafd, dat de verwerende partij zelf artikel 6.8. van het koninklijk besluit van 28 februari 1963 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van de ioniserende stralingen niet heeft nageleefd daar dat besluit niet is medegedeeld aan de burgemeester van Mol, tweede verzoeker, dat in tegenstelling met de vorige vergunningen van de tussenkomende partij de bestreden vergunning niet in het Belgisch Staatsblad werd bekendgemaakt, dat de interpellatie van verzoeker Jef SLEECKX slechts op 6 mei 1992 plaatshad, dat indieners van bezwaarschriften tijdens het openbaar onderzoek geen idee hebben wanneer een beslissing wordt genomen, dat zij het bestaan van de vergunning hebben vernomen met de publicatie in "De Morgen" van 21 april 1992 en zij slechts nadien inzage van de tekst van de vergunning hebben verkregen, dat precies omdat het verlenen van de vergunning en de inhoud ervan onbekend waren gebleven, de bekendmaking van het feit dat een vergunning was afgeleverd grote beroering in politieke middens heeft veroorzaakt;

3.2.3.1. Overwegende dat niet wordt betwist dat het bestreden besluit niet werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad; dat noch de verwerende noch de tussenkomende partij de bewering van verzoekers, dat de vorige vergunningen van de tussenkomende partij wel in het Belgisch Staatsblad werden bekendgemaakt weerspreken; dat, anderzijds, evenwel geen wettelijke verplichting bestond tot bekendmaking in het Belgisch Staatsblad; dat ook niet wordt betwist de bewering van

verzoekers dat, zoals nochtans opgelegd door artikel 6.8. van voornoemd koninklijk besluit van 28 februari 1963, het bestreden besluit niet aan de burgemeester van de gemeente Mol, tweede verzoeker, werd betekend; dat de verwerende partij ook niet het bewijs neerlegt dat dergelijke betekening heeft plaatsgevonden; dat uit die elementen voor wat betreft de aanvang van de verjaringstermijn tot het instellen van het annulatieberoep het volgende kan worden geconcludeerd : zolang de verplichte betekening aan de burgemeester van de gemeente Mol niet is gebeurd, vangt die termijn voor de tweede verzoeker niet aan; voor de overige verzoekers gaat de termijn in met de dag waarop zij van het kwestieus besluit kennis hebben gekregen, met dien verstande dat het de partijen zijn die beweren dat verzoekers meer dan zestig dagen voor de indiening van hun verzoekschrift kennis hadden van de niet bekendgemaakte bestreden beslissing de bewijslast van hun bewering dienen te dragen; dat de verwerende en de tussenkommende partij in hun laatste memorie ten onrechte trachten de op hen rustende bewijslast op verzoekers af te wentelen;

3.2.3.2. Overwegende dat het louter feit dat een onderzoek de comodo et incommodo heeft plaatsgehad, geenszins bewijst dat verzoekers kennis hadden van de beslissing die na dit onderzoek werd genomen, noch dat zij wisten wanneer die beslissing werd genomen; dat hetzelfde geldt voor aankondigingen in de pers dat een vergunningsaanvraag werd ingediend; dat ook de publicatie van het advies van de Euratom-commissie in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen van 4 december 1990 niets aangaande de kennisgeving van de vergunning aantoont; dat immers na de ontvangst -niet de publicatie- van het advies de Speciale Commissie binnen drie maanden met mogelijkheid tot verlenging een definitief advies moet uitbrengen, en dat geen termijn

bepaald binnen dewelke de Koning een besluit moet nemen; dat het feit dat het personeel van de tussenkomende partij reeds in 1991 op de hoogte werd gebracht van het verlenen van de vergunning en dat een gemeenteraadslid op die ondernemingsraad aanwezig was geenszins bewijst dat dit gemeenteraadslid verzoekers op de hoogte heeft gebracht van die vergunning; dat verzoeker Jef SLEECKX aan de hand van de parlementaire stukken het bewijs levert dat zijn interpellatie plaatsvond op 6 mei 1992 en niet op 22 april 1992; dat wat de brochure uitgegeven door de v.z.w. GREENPEACE betreft, wordt verwezen naar hetgeen onder sub 4.3.2. en 4.3.3. wordt overwogen; dat de verwerende en de tussenkomende partij er niet in slagen de bewering van verzoekers te ontkrachten dat zij het bestaan van de vergunning hebben vernomen met de publicatie daaromtrent in "De Morgen" van 21 april 1992 en dat zij slechts nadien inzage in de tekst van de vergunning hebben gekregen; dat aangezien het beroep werd ingesteld op 22 juni 1992 verzoekers niet kan worden verweten na kennisneming van het bestaan van de vergunning niet de vereiste spoed aan de dag te hebben gelegd om kennis te krijgen van de inhoud van de vergunning; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

4. Ontvankelijkheid van het beroep in de zaak A. 47.398.

4.1.1. Overwegende dat de verwerende en de tussenkomende partijen aanvoeren dat de verzoekende partij niet het vereiste belang heeft om de vernietiging van het bestreden besluit na te streven; dat zij doen gelden dat het maatschappelijk doel van de verzoekende partij onvoldoende is bepaald en niet specifiek is vastgesteld; dat de verwerende partijen in hun laatste memorie verwijzen naar het arrest nr. 46.786, v.z.w. GREENPEACE BELGIUM en SCHMIDT, van 30 maart 1994; dat de tussenkomende partij in haar laatste memorie nog betwist dat het milieuverstorend effect van de exploitatie van

de vergunde inrichting het lokaal niveau ver overschrijdt en daartoe verwijst naar het verslag van de Speciale Commissie van 20 december 1989 en naar het advies van de Euratomcommissie van 23 november 1990;

4.1.2. Overwegende dat het maatschappelijk doel van de v.z.w. GREENPEACE is vastgelegd in artikel 3, § 1 van haar statuten, dat luidt als volgt :

"1. Algemeen, de bescherming en het beheer van de natuur en het milieu.

2. In het bijzonder, de bescherming en (of) het behoud van het mariene milieu wanneer het verstoord wordt door rechtstreekse of onrechtstreekse tussenkomst van de mens";

dat, wat haar werking betreft, bezwaarlijk kan worden betwist dat de v.z.w. GREENPEACE BELGIUM zich op een specifieke wijze inzet ter bescherming van het leefmilieu en van het mariene milieu;

4.1.2.2. Overwegende dat het advies van de Euratomcommissie van 23 november 1990 verleend in uitvoering van artikel 37 van het Euratom-verdrag betreffende de exploitatie van de DEMOX-P1-fabriek zowel slaat op mogelijke radioactieve besmetting van het water, de bodem of het luchtruim van een andere Lidstaat; dat het niet uit te sluiten is dat bij een ongeval van grote omvang het milieuverstorend effect zowel van het water, de bodem als het luchtruim dermate ingrijpend is dat het lokale niveau ver wordt overschreden; dat daaraan geen afbreuk doet het oordeel van de Euratomcommissie dat "bij een ongeval van de bestudeerde omvang" de tenuitvoerlegging van het plan voor de lozing van radioactief afval niet kan leiden tot een vanuit gezondheidsoogpunt significante radioactieve besmetting van het water, de bodem of het luchtruim van een andere Lidstaat, daar juist werd uitgegaan van een ongeval van de bestudeerde omvang, hetgeen er op wijst dat er nog andere niet bestudeerde ongevallenscenario's

mogelijk zijn; dat ook in het verslag van de vergadering van de Speciale Commissie van 20 december 1989 - hetgeen zoals bij de bespreking van het eerste en het tweede middel zal blijken, slechts als een voorlopig advies kan worden aangemerkt - effecten van bepaalde ongevallen wegens "kleine waarschijnlijkheid" buiten beschouwing werden gelaten; dat dienvolgens de vordering van de v.z.w. GREENPEACE BELGIUM minstens kan worden ingepast in haar onder punt 2 van artikel 3, § 1 van haar statuten gesteld specifiek maatschappelijk doel; dat alleen reeds om die reden de exceptie niet kan worden aangenomen;

4.2.1. Overwegende dat de tussenkomende partij betwist dat de verzoekende partij voldoende aanhang heeft om voor de belangen van de burgers in het algemeen op te komen;

4.2.2. Overwegende dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift stelt meer dan 70.000 steunende leden te hebben, waaronder 73 inwoners van de gemeente Dessel en 454 van de gemeente Mol; dat de verwerende en de tussenkomende partijen die cijfers niet weerspreken; dat uit de bekendheid van de activiteiten van de verzoekende partij blijkt dat zij terecht stelt activiteiten rond onder meer kernenergie te organiseren en zich op een specifieke wijze in te zetten ter bescherming van het leefmilieu; dat de verwerende en de tussenkomende partijen geen feiten aanvoeren die dat tegenspreken; dat zij ook niet aantonen dat de uit de statuten en het optreden van de verzoekende partij blijkende aanspraak op representativiteit niet met de werkelijkheid overeenstemt; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

4.3.1. Overwegende dat de verwerende en de tussenkomende partijen opwerpen dat het beroep te laat

werd ingesteld; dat benevens argumenten aangevoerd in hun exceptie van onontvankelijkheid ratione temporis van het beroep in de zaak A. 47.374, zij ook nog verwijzen naar een brochure, uitgegeven ter gelegenheid van de campagne die de verzoekende partij van 17 tot 26 april 1992 heeft gevoerd, met als thema "De Kempen : geen nucleaire vuilbak" en waarin onder meer te lezen staat wat volgt :

"Met BELGONUCLEAIRE heeft de Kempen een belangrijke MOX-producent in haar midden. Op 10 april 1992 verkreeg BELGONUCLEAIRE een vergunning om haar productiecapaciteit te verdubbelen. In 1990 vergaarde BELGONUCLEAIRE buitenlandse contracten voor de productie van 40 ton MOX. In de toekomst zal BELGONUCLEAIRE dus in staat zijn zowat 80 ton MOX per jaar aan te maken";

dat de tussenkomenende partij ook nog verwijst naar een document "MOX-reader" van november 1991 waarin vermeld staat dat de tussenkomenende partij haar productie in Dessel zal verdubbelen en dat de constructie midden de jaren negentig een aanvang zal nemen;

4.3.2. Overwegende dat de verzoekende partij antwoordt dat het artikel in "De Gazet van Antwerpen" van 18 juli 1990 uiteraard geen melding kan maken van de vergunning van 10 april 1991 en dat het artikel van "De Morgen" van 21 april 1992 enkel vermeldt dat de vergunning werd verleend, doch dat het noch de inhoud, noch de datum ervan weergeeft, dat hetzelfde geldt voor het artikel verschenen op 22 april 1992 in de krant "Het Volk", dat het document "MOX-reader" een studie betreft opgemaakt in november 1991 door Ulrike FINK van Grüppe Ökologie Hannover, waarin niets staat vermeld aangaande de bestreden vergunning, dat de campagne-week "De Kempen : geen nucleaire vuilbak" werd georganiseerd in het kader van haar algemene nucleaire campagne, meer bepaald naar aanleiding van de verjaardag van de nucleaire ramp te Tsjernobil op 26 april 1986 alsook

wegens de plannen voor de opslag van nucleair afval in de kleilagen te Dessel-Mol, dat in die week een gedrukte info-folder "Is dit het risico waard ?" werd verspreid, waarin wel over de werking van de tussenkomende partij wordt geschreven, doch geen gewag wordt gemaakt van de bestreden vergunning, hetgeen erop wijst dat zij bij de voorbereiding van die week nog geen kennis had van die vergunning, dat de brochure "De Kempen : geen nucleaire vuilbak" een gefotokopieerd document betreft, dat zij op 23 april 1992 dertig exemplaren heeft uitgedeeld en dat op het laatste nippertje, nadat het bestaan van de vergunning werd vernomen, de hierboven geciteerde tekst heeft ingelast, dat zij op dat ogenblik zelfs de mening was toegedaan dat de vergunning werd verleend op 10 april 1992 en niet op 10 april 1991 en dat zij op dat ogenblik nog helemaal geen kennis had van het vergunningsbesluit, waarvan zij op 24 april 1992 een afschrift heeft bekomen;

4.3.3. Overwegende dat de verzoekende partij met haar verweer voldoende aannemelijk maakt dat zij niet vóór 21 april 1992 op de hoogte was van het bestaan van de vergunning; dat er geen redenen voorhanden zijn om te twijfelen aan haar bewering dat zij pas op 24 april 1992 een afschrift heeft ontvangen van het bestreden besluit; dat voor het overige geldt wat onder sub. 3.2.3.2. werd gewezen; dat de exceptie wordt afgewezen;

5. De gegrondheid van het beroep in de zaken A. 47.374 en A. 47.398.

5.1.1. Overwegende dat de verzoekende partijen in het eerste middel de schending aanvoeren van artikel 6.5 van het koninklijk besluit van 28 februari 1963, houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van de ioniserende stralingen doordat de Speciale Commissie

reeds advies uitbracht in de loop van 1989 alhoewel het openbaar onderzoek in de gemeente Mol pas in de loop van 1990 werd georganiseerd, terwijl uit evengenoemde bepaling blijkt dat de Speciale Commissie advies dient te geven onder meer op grond van de adviezen van de colleges van burgemeester en schepenen en van de bestendige deputatie alsook van de ontvangen opmerkingen; dat zij betogen dat het gaat om een substantiële vorm aangezien een ongunstig advies de Koning bindt en het verzuim dus bepalend kan zijn geweest voor de inhoud van het bestreden besluit;

5.1.2. Overwegende dat de verzoekende partijen in hun tweede middel hetzelfde verzuim aanvoeren, maar dat alsdan aanmerken als een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel;

5.2. Overwegende dat de verwerende en de tussenkomende partijen antwoorden dat uit voornoemd artikel 6.5. volgt dat deze groepen van adviezen worden opgelegd, los van elkaar en zonder enig verband, dat alzo elk advies een eigen finaliteit heeft, dat het advies van de colleges van burgemeester en schepenen alsook van de bestendige deputatie slaat op de opportuniteit van de inrichting, dat de Speciale Commissie de technische aspecten beoordeelt, terwijl de Euratomcommissie advies verleent inzake de grensoverschrijdende aspecten; dat zij doen gelden dat de Koning bij het nemen van zijn beslissing rekening moet houden met de drie adviezen samen, dat artikel 6.5 geen chronologie bevat noch enige vormvoorwaarde en dat op het ogenblik dat de drie adviezen werden uitgebracht aan de in artikel 6.5 gestelde vereiste is voldaan; dat de tussenkomende partij daaraan toevoegt dat zelfs aangenomen dat de adviezen van de colleges van burgemeester en schepenen uitsluitend tot doelstelling zouden hebben de Speciale Commissie in te lichten - quod

non - dat dan nog moet worden vastgesteld dat het advies van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Mol werd uitgebracht vooraleer het advies van de Speciale Commissie definitief werd;

5.3. Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord doen gelden dat de vereisten van artikel 6.5, eerste lid, ontegensprekelijk worden geschonden daar de Speciale Commissie nooit heeft geoordeeld met kennis van het advies dat de gemeente Mol op 30 juli 1990 heeft uitgebracht en evenmin met kennis van de ontvangen opmerkingen; dat zij herhalen dat de in artikel 6.5 voorgeschreven vereiste substantieel is; dat zij nog doen gelden dat het feit dat de bestendige deputatie rekening moest houden met een advies van het college van burgemeester en schepenen dat 2,5 jaar oud was, eveneens het zorgvuldigheidsbeginsel schendt;

5.4.1. Overwegende wat de laatste in de memorie van wederantwoord aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel betreft, dat die grief onontvankelijk is daar deze onwettigheid reeds in het verzoekschrift tot nietigverklaring had kunnen worden aangevoerd;

5.4.2. Overwegende dat artikel 6 van het koninklijk besluit van 28 februari 1963 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en van de werknemers tegen het gevaar van de ioniserende stralingen het vergunningenstelsel bevat voor de inrichtingen van klasse I die ioniserende stralingen kunnen verspreiden; dat ten tijde van de bestreden beslissing de procedure als volgt is essentie was geregeld :

- de vergunningsaanvraag wordt aan de provinciegouverneur gericht (art. 6.2);

- indien de aanvraag volledig is, stuurt de gouverneur een exemplaar ervan aan de burgemeester van de gemeente van de inrichting (art. 6.3, eerste lid), die aan de exploitatiezetel en aan het gemeentehuis een bericht doet aanplakken dat het voorwerp van de aanvraag vermeldt en aankondigt dat de aanvraag ter inzage ligt en dat eventuele klachten of opmerkingen kunnen ingediend worden (art. 6.3, tweede lid). Indien in een straal van 500 m om de inrichting andere gemeenten gelegen zijn, zendt de gouverneur ook een exemplaar van de aanvraag aan de burgemeesters van die gemeenten, die de bevolking door aanplakking aan het gemeentehuis van eenzelfde bericht moeten inlichten (art. 6.3, eerste lid);
- de burgemeesters onderwerpen de aanvraag en de opmerkingen waartoe zij aanleiding heeft gegeven aan het advies van het college van burgemeester en schepenen van hun gemeente (art. 6.3, derde lid);
- elke burgemeester stuurt de aanvraag, de ontvangen opmerkingen en het advies van het college terug naar de gouverneur binnen een termijn van veertig dagen vanaf de ontvangstdatum van de aanvraag (art. 6.3, vierde lid);
- de gouverneur legt het dossier voor aan de bestendige deputatie die binnen dertig dagen advies uitbrengt "over de aanvraag" (art. 6.4);
- de gouverneur maakt "vervolgens" de aanvraag, met de adviezen van de schepencolleges en van de bestendige deputatie en de ontvangen opmerkingen, over aan de Speciale Commissie (art. 6.5, eerste lid).

In de gevallen voorzien bij artikel 37 van het Verdrag van Rome, tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, wint de Speciale Commissie door tussenkomst van het Bestuur van de Volksgezondheid het advies van de Euratomcommissie in (art. 6.5, derde lid).

De commissie brengt een voorlopig advies uit, dat zij bij een ter post aangetekend schrijven aan de aanvrager mededeelt. De aanvrager beschikt over een termijn van dertig dagen om zijn eventuele opmerkingen in te dienen. Op zijn aanvraag kan de commissie deze termijn verlengen. Vervolgens beraadslaagt de commissie opnieuw en brengt zij een definitief gemotiveerd (lees gemotiveerd definitief) advies uit (art. 6.5, zesde lid).

Dit advies wordt gegeven binnen een termijn van drie maand vanaf de ontvangst van het advies van de Euratomcommissie, of binnen een langere termijn die de commissie moet rechtvaardigen (art. 6.5, zevende lid).

Indien dit advies gunstig is mag het bijzondere exploitatievoorwaarden bevatten, niet voorzien in dit reglement, die de commissie nodig acht op te leggen om de veiligheid en de salubriteit van de inrichting te waarborgen (art. 6.5, achtste lid).

- De Koning verleent de vergunning (art. 6.1) bij besluit op gunstig advies van de Speciale Commissie. De vergunning wordt geweigerd wanneer het advies van de Speciale Commissie ongunstig is. Wanneer het advies van de Speciale Commissie gunstig is, wordt het weigeringsbesluit gemotiveerd. (art. 6.7)

5.4.3. Overwegende dat artikel 6.5 niet alleen uitdrukkelijk een aanwijzing voor de chronologie bevat door het hanteren van de term "vervolgens", dit wil zeggen na het openbaar onderzoek in de verschillende gemeenten, na het advies van het schepencollege van de betrokken gemeenten en na het advies van de bestendige deputatie maar dat er ook precies in wordt omschreven wat aan de Speciale Commissie moet worden voorgelegd; dat uit de finaliteit van het openbaar onderzoek en van de adviezen blijkt dat het om substantiële vormen gaat; dat also de opmerkingen die tijdens het openbaar

onderzoek zijn gemaakt, alsmede de adviezen van de colleges van burgemeester en schepenen en de opmerkingen moeten worden teruggestuurd naar de gouverneur die het gehele dossier aan de bestendige deputatie voor advies moet voorleggen; dat daarna het volledig dossier naar de Speciale Commissie wordt gezonden, die het cruciale orgaan in de vergunningsprocedure blijkt te zijn; dat immers een negatief advies de Koning verhindert een vergunning te verlenen; dat na een gunstig advies van de Speciale Commissie de Koning de vergunning wel kan weigeren, doch dat hij in dat geval verplicht is het weigeringsbesluit formeel te motiveren; dat aldus de dossiers betreffende de procedure van de raadpleging van de bevolking in de betrokken gemeenten en van de raadpleging van de betrokken besturen bij de Speciale Commissie terechtkomen die alle elementen moet onderzoeken en de beslissing van de Koning moet voorbereiden;

5.4.4. Overwegende dat te dezen niet blijkt dat het resultaat van het openbaar onderzoek in de gemeente Mol en de adviezen van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Mol alsook van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen aan de Speciale Commissie werd voorgelegd; dat in elk geval de Speciale Commissie daarover nooit heeft beraadslaagd; dat daarenboven die elementen aan de Speciale Commissie hadden moeten worden voorgelegd vooraleer een voorlopig advies werd uitgebracht hetgeen in casu dus ook niet is geschied; dat het niet aan de Dienst voor Technische Veiligheid van de Kerncentrales toekomt om te oordelen dat de formulering van het advies van de Commissie van de Europese Gemeenschappen geen aanleiding geeft "tot enigerlei wijziging van het vroeger door de Speciale Commissie uitgebracht voorlopig advies" en dat "dit advies (...) dus (mag) als definitief worden beschouwd"; dat immers artikel 6.5, vijfde lid van het koninklijk

besluit van 28 februari 1963 duidelijk stipuleert :
"vervolgens beraadslaagt de Commissie opnieuw en brengt
zij een definitief gemotiveerd advies uit";

5.4.5. Overwegende dat de verwerende partij in haar
laatste memorie nog doet gelden dat tijdens haar
vergadering van 12 december 1969 de Speciale Commissie
heeft beslist "dat zij voor zover de aanvrager omtrent
het voorlopig advies geen opmerkingen formuleert, hetzij
minder belangrijke opmerkingen waarvan de voorzitter
oordeelt dat zij niet van aard zijn om de Commissie
opnieuw bijeen te roepen, het voorlopig advies als
definitief mag worden aangezien"; dat evenwel
beslissingen van de Speciale Commissie geen afbreuk
vermogen te doen aan bindende reglementaire
voorschriften;

5.4.6. Overwegende dat het eerste en het tweede
middel gegrond zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De afstand van het geding van Jozef DAEMEN
wordt toegewezen.

Artikel 2.

Vernietigd wordt het koninklijk besluit van
10 april 1991 waarbij de n.v. BELGONUCLEAIRE vergund
wordt te Dessel een inrichting voor de vervaardiging van
plutoniumhoudende splijtstofelementen te exploiteren.

Artikel 3.

De kosten van het beroep ingediend door Jozef DAEMEN, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van Jozef DAEMEN; voor het overige komen de kosten van de beroepen, bepaald op twintigduizend frank, ten laste van de Belgische Staat.

De kosten van de tussenkomsten, bepaald op zesduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op één oktober 1900 achtennegentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	D. VERBIEST,	staatsraad,
	R. STEVENS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.